

Knegsel 19 november 2016

Presentatie Hans Buurma (WTL)

Schiphol tot 2020

- Dertig jaar mainportbeleid
  - kleine thuismarkt, zeer veel overstappers
- Aldersakkoord in 2015 gereed
  - gelijkwaardigheidscriteria: max hoeveelheid geluid, uitstoot, onveiligheid
  - (ultra-)fijn stof wordt onderzocht, geen normen
  - plafond 500 duizend vliegtuigbewegingen t/m 2020
  - verplaatsingen leisure 70 duizend vliegtuigbeweging, waarvan 25 duizend Eindhoven en 45 duizend Lelystad na baanverlenging
  - 50/50-regel: bij stillere luchtvloot na 2020 helft geluidwinst naar sector
  - 4^e baan regel max 80 keer per dag
- Invoering Aldersakkoord stuit op problemen
  - motie Visser (VVD); 4^e baan regel oprekken om 50/50 mogelijk te maken
  - discussie over geluidwinst die voor 2020 geboekt is
  - discussie over woningbouw nabij Schiphol binnen geluidcontour

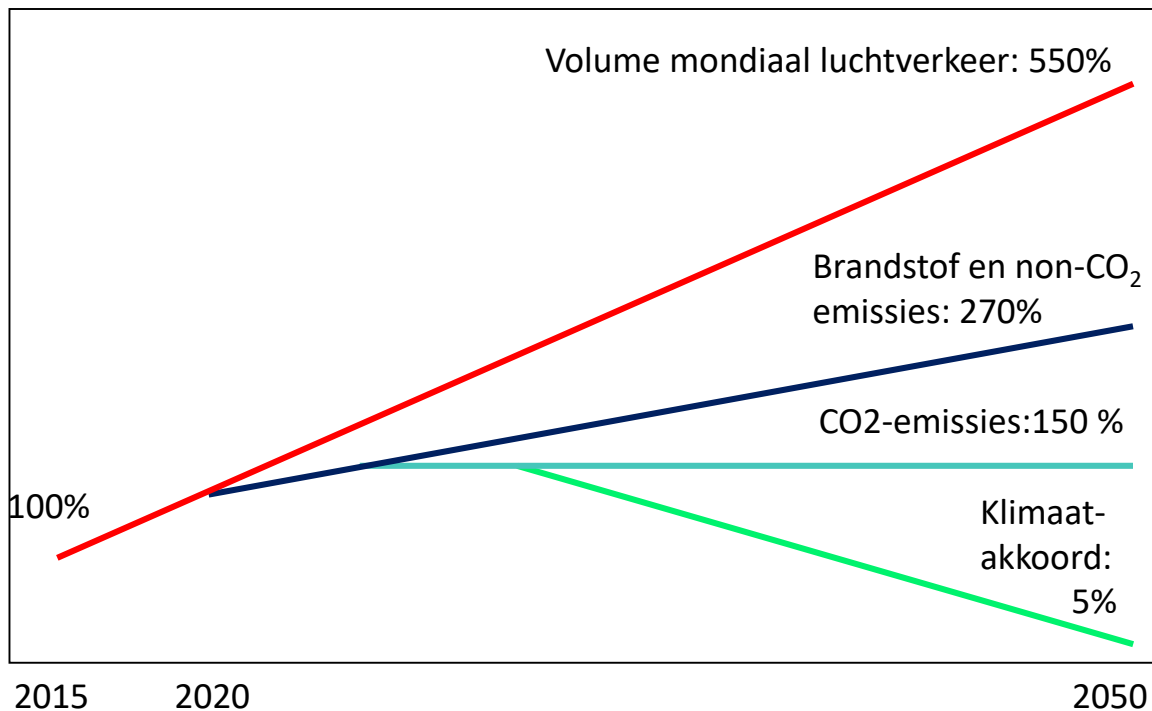
Schiphol na 2020

- Mainportbeleid voortzetten?
  - kan binnen Aldersakkoord en gelijkwaardigheidscriteria
  - werkgevers: Schiphol hét knooppunt van de wereld (ongebreidelde groei)
  - kabinet: zet in op volume, maar zegt niet hoeveel (salamitactiek?)
  - Raad Leefomgeving en infrastructuur: focus op klimaat, niet op volume
  - toenemende concurrentie overstappers
  - verplaatsingen moeten nu snel geregeld worden, vooral Lelystad

- Conclusie: het kan alle kanten uit gaan, maar doorgroei volgens salamimodel lijkt het meest waarschijnlijk

- Sinds Parijs is opwarming door kerosine een factor geworden
  - zit niet in Aldersakkoord en gelijkwaardigheidscriteria
  - feitelijk een mondiaal probleem, dan wel een Europees probleem
- Maatregelen VN-burgerluchtvaartorganisatie ICAO:
  - groei CO₂-emissies elders compenseren
  - norm voor CO₂-emissies wordt na 2020 ingevoerd
  - jaarlijkse efficiencyverbetering brandstofverbruik wordt geschat op 1,5%
  - op den duur ook effect van biokerosine
  - geen maatregelen tegen non-CO₂ emissies: condensstrepen, waterdamp, NO_x op kruishoogte
  - in 2010 wenselijkheid vastgelegd van 50% reductie CO₂-emissies in 2050 t.o.v 2005; geen concrete maatregelen, wel verzet tegen aantasting luchtvaartgroei

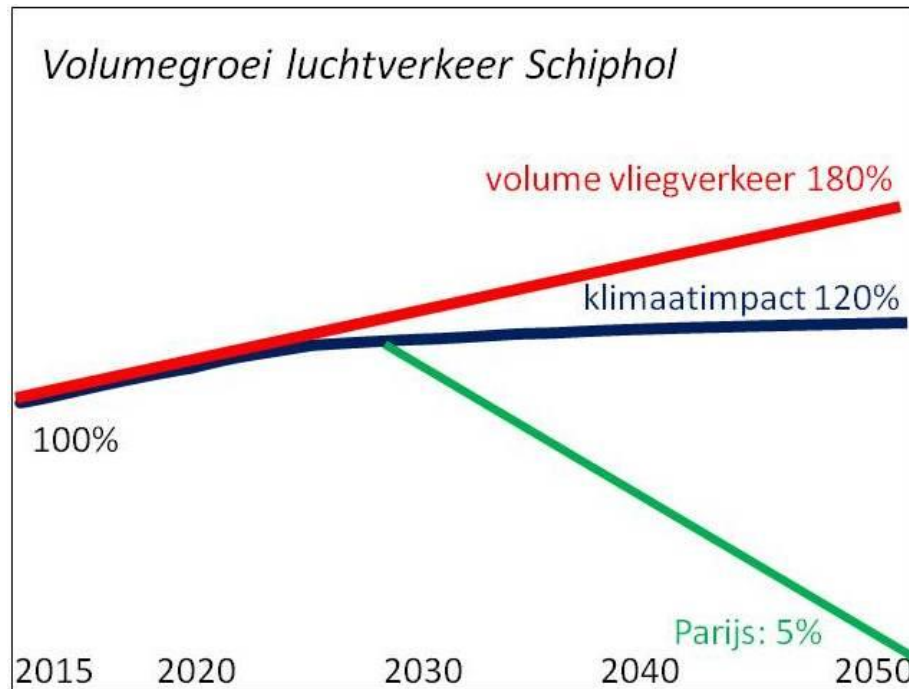
Klimaatimpact mondiale luchtvaart

Deze maatregelen van ICAO leveren geen reductie maar toename opwarming op. Zuiniger vliegen zou tot reducties kunnen leiden, maar deze winst wordt opgeslokt door de volumegroei

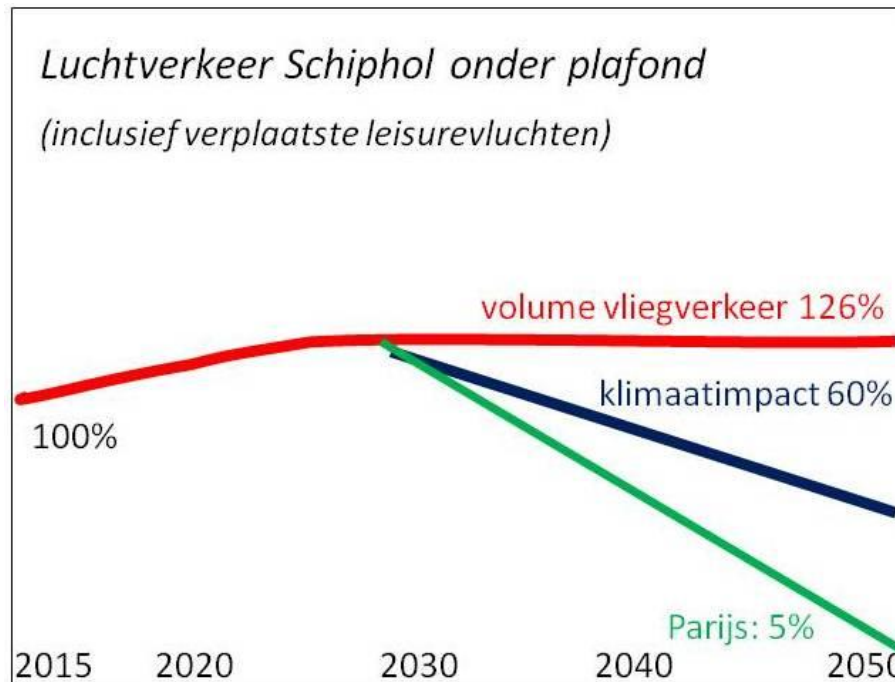
Volumegroei Schiphol na 2020

- Opwarming door kerosine gebunkerd in NL
  - Schiphol: CO2 was in 2015 al 6,8% nationale emissies, landelijk meer
  - non-CO2 verdubbelt dit probleem
  - in 2050 is uitstoot meer dan rest van de nationale emissies bij voortzetting mainportbeleid (zegt het Planbureau Leefomgeving)

Plafond Schiphol na 2020

- Maximum klimaatwinst door zuiniger vliegen en biobrandstof als volume niet toeneemt
- Dan nog zijn aanvullende maatregelen nodig om norm van Parijs te halen

Plafond Schiphol na 2020

■ Mogelijke extra maatregelen

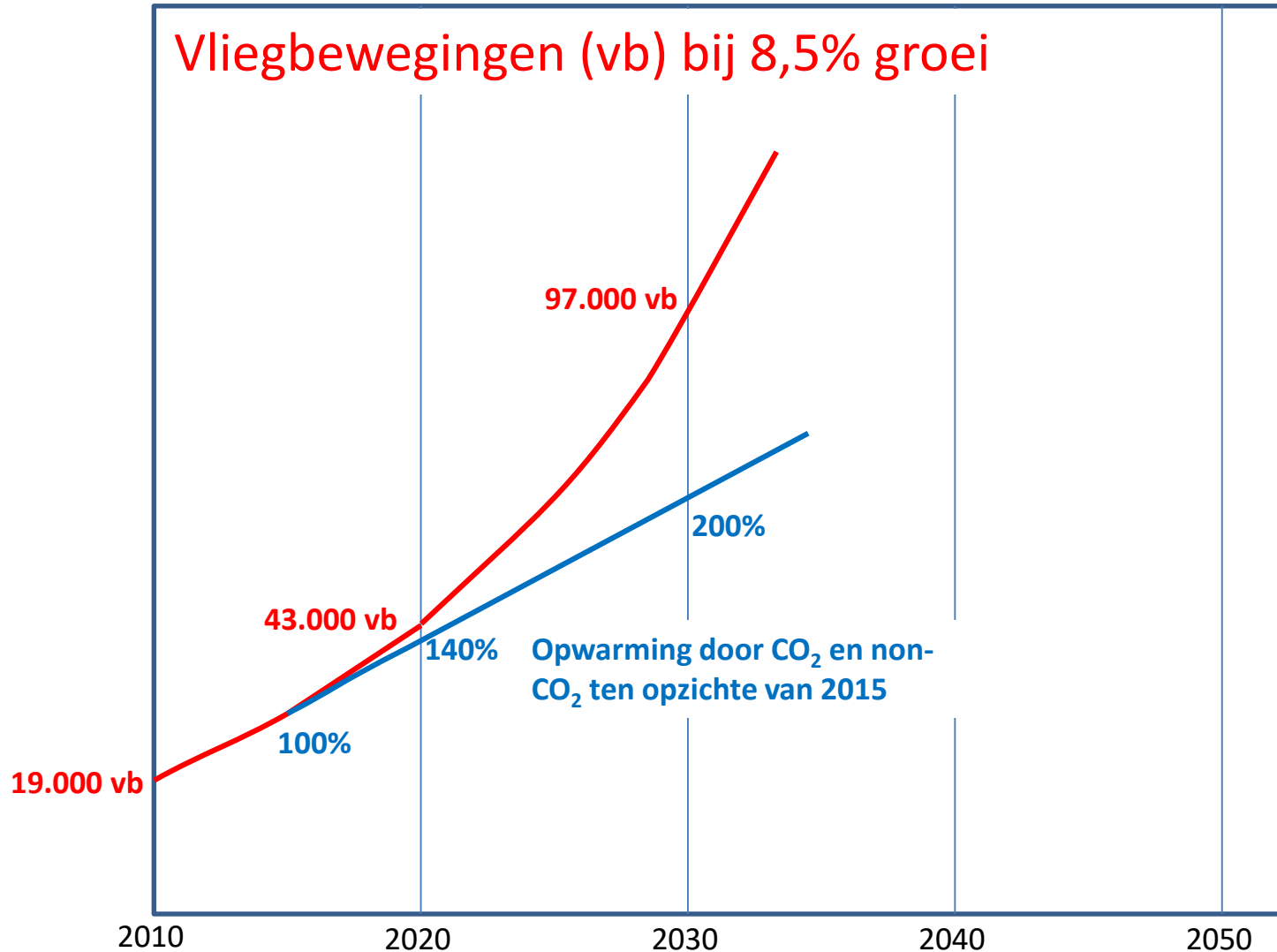
- korte vluchten tot 1.000 km vervangen door hogesnelheidstreinen, maar vrijkomende slots (start- en landingsvergunningen) niet hergebruiken; gelijk speelveld voor ticketkosten
- broeikasgasheffingen op vliegen, dan wel belastingvoordelen intrekken (vermindering vraag)
- EU Emission Trading System op alle luchtvaart in de EU toepassen, met afnemend budget
- elektrisch vliegen nog niet mogelijk
- ..... ?

Eindhoven na 2020

- Resterende verplaatsingen van leisurevluchten uit Schiphol: ca 13 duizend
- Het huidige luchtverkeer groeit daardoor tot 2020 extra hard (8,5% per jaar)

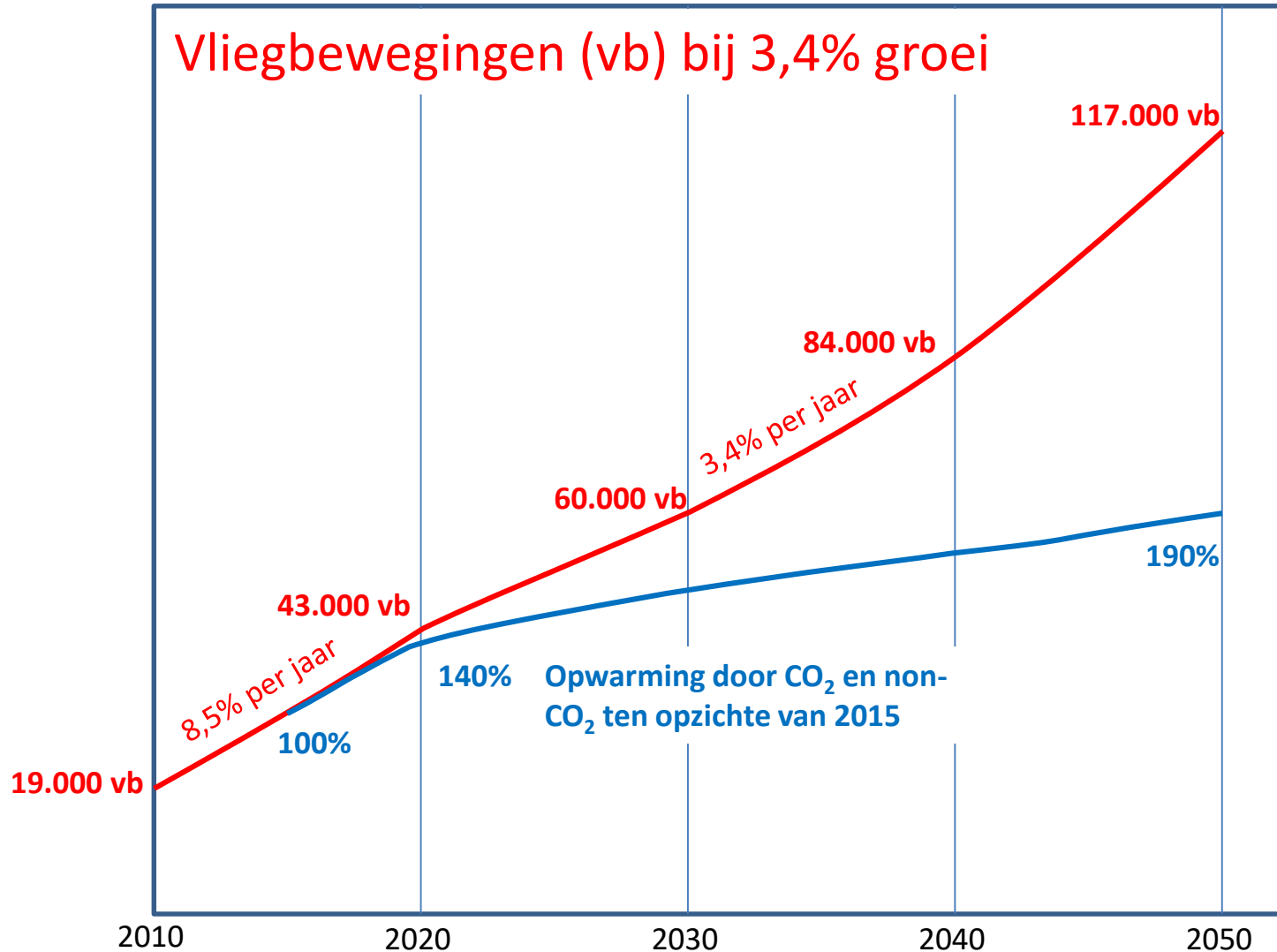
Eindhoven na 2020

Eindhoven na 2020

- Resterende verplaatsingen van leisurevluchten uit Schiphol: ca 13 duizend
- Het huidige luchtverkeer groeit daardoor tot 2020 extra hard (8,5% per jaar)
- Groei na 2020 onbekend. Stel 3,4% per jaar, net zo hard als in de EU de laatste jaren
- Brandstofverbruik groeit minder hard (1,9% per jaar) wegens zuiniger vliegen
- Opwarming door CO2 en non-CO2 groeit nog minder hard wegens compensatie van CO2-groei na 2020 (ICAO-maatregel)
- Daardoor neemt de klimaatimpact in dit scenario toe tot bijna twee keer zoveel als in 2015, terwijl het klimaatakkoord een reductie tot 5% vereist

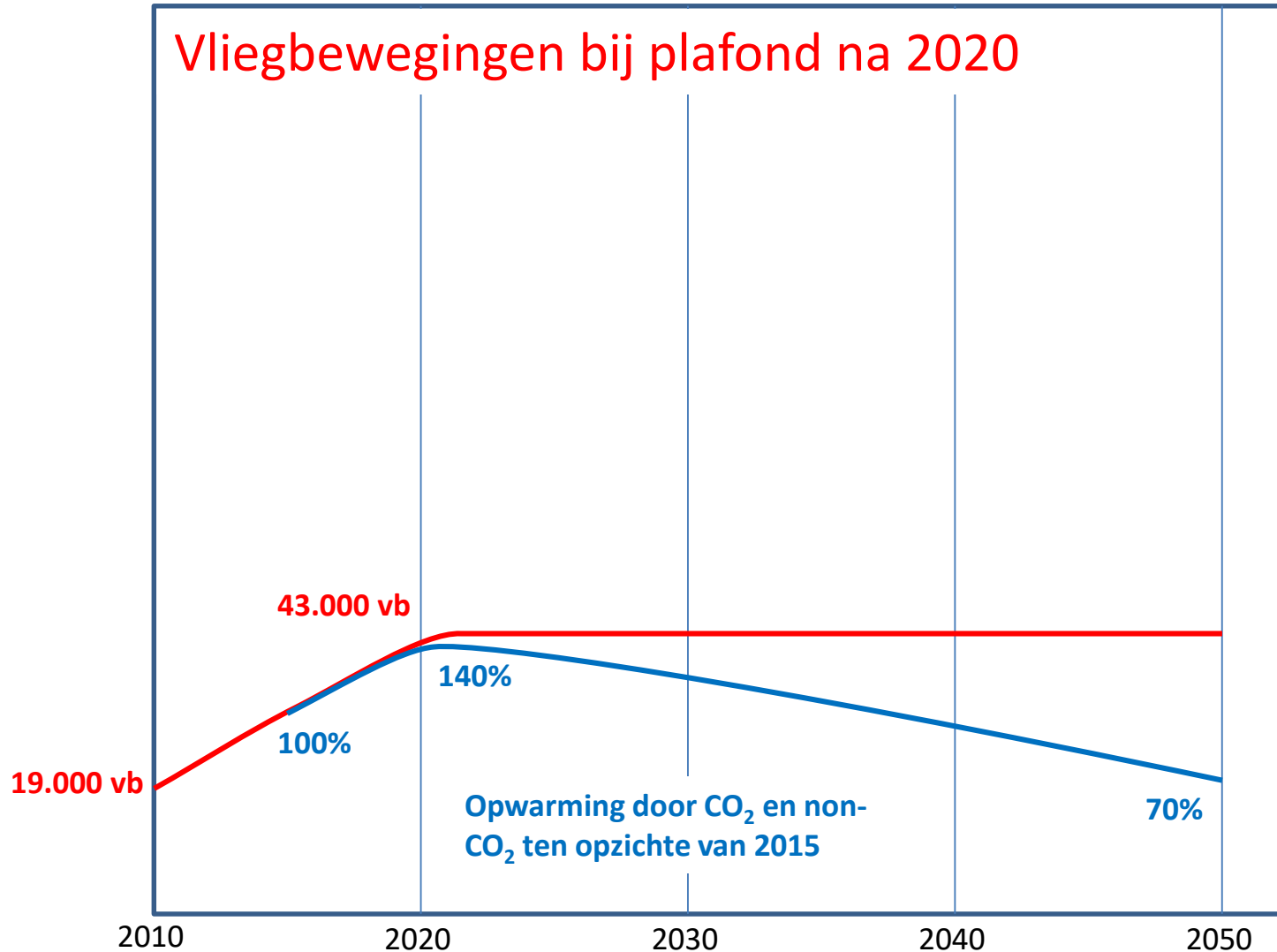
Eindhoven na 2020

Eindhoven na 2020

- Resterende verplaatsingen van leisurevluchten uit Schiphol: ca 13 duizend
- Het huidige luchtverkeer groeit daardoor tot 2020 extra hard (8,5% per jaar)
- Groei na 2020 onbekend. Stel 3,4% per jaar, net zo hard als in de EU de laatste jaren
- Brandstofverbruik groeit minder hard (1,9% per jaar) wegens zuiniger vliegen
- Opwarming door CO2 en non-CO2 groeit nog minder hard wegens compensatie van CO2-groei na 2020 (ICAO-maatregel)
- Daardoor neemt de klimaatimpact in dit scenario toe tot bijna twee keer zoveel als in 2015, terwijl het klimaatakkoord een reductie tot 5% vereist
- Met een plafond op luchtverkeer na 2020 is wel reductie mogelijk

Eindhoven na 2020

Eindhoven na 2020

- Plafond op luchtverkeer noodzakelijk in verband met klimaat
- Aansluitingen op (hogesnelheidstrein)-spoor net naar Düsseldorf, Frankfurt, Zaventem en Parijs om korte stedenvluchten te vervangen, waardoor nog meer reductie van klimaatimpact mogelijk is. Dan moet het plafond navenant omlaag